

De yngste skyder

De yngste vil gerne skyde, og vil man deres eget bedste, så er de bedst hjulpet med en ægte 12'er. Her er opskriften på, hvordan man får de unge i gang med skydningen og forklaringen på, hvorfor det er en god ide.

Af Thorkild Ellerbæk

På landets flugtskydningsbaner er der rent faktisk ikke nogen nedre aldersgrænse for, hvornår børn kan få en chance på lerdue-erne. Men der er nogle praktiske ting, som skal være på plads.

Det er kun et par steder i landet, hvor banerne har lånegeværer til de helt unge juniorer, så man skal selv have våben med, og det betyder jo, at far, mor, bedstefar eller bedstemor skal eje et passende våben og have jagttegn.

Et af de steder, hvor de helt unge kan komme i gang eller bare prøve det – også uden en voksen ledsager med jagttegn – er hos Københavns Flugtskytte Klub på Amager. Her fortæller formanden Henry Pedersen, at man hver søndag er klar til at give de yngste en chance med passende våben.

“Vi har valgt at have åbent hus også for nybegynderne hver søndag, og der er altid tre instruktører på banen disse dage,” fortæller Henry Pedersen.

Det er nemlig sådan, at der skal være en uddannet og godkendt instruktør, når alle under 16 år og uden jagttegn skal skyde på lerduebanen. “Sådan er loven, og det skal vi rette os efter. Men vi ser meget gerne, at de helt unge kommer og prøver kræfter hos os,” fortsætter formanden.

På Amager har man som et af de meget få steder i landet helt unge i juniorafdelingen. Der er 11-årige, som skyder, men de fleste, der starter, er 12-13 år gamle. “De fleste af dem kommer fra hjem, hvor en af forældrene går på jagt eller er aktive inden for flugtskydning. Det gør det jo også meget lettere,” siger Henry Pedersen.

VERDENSMESTER TIDLIGT I GANG

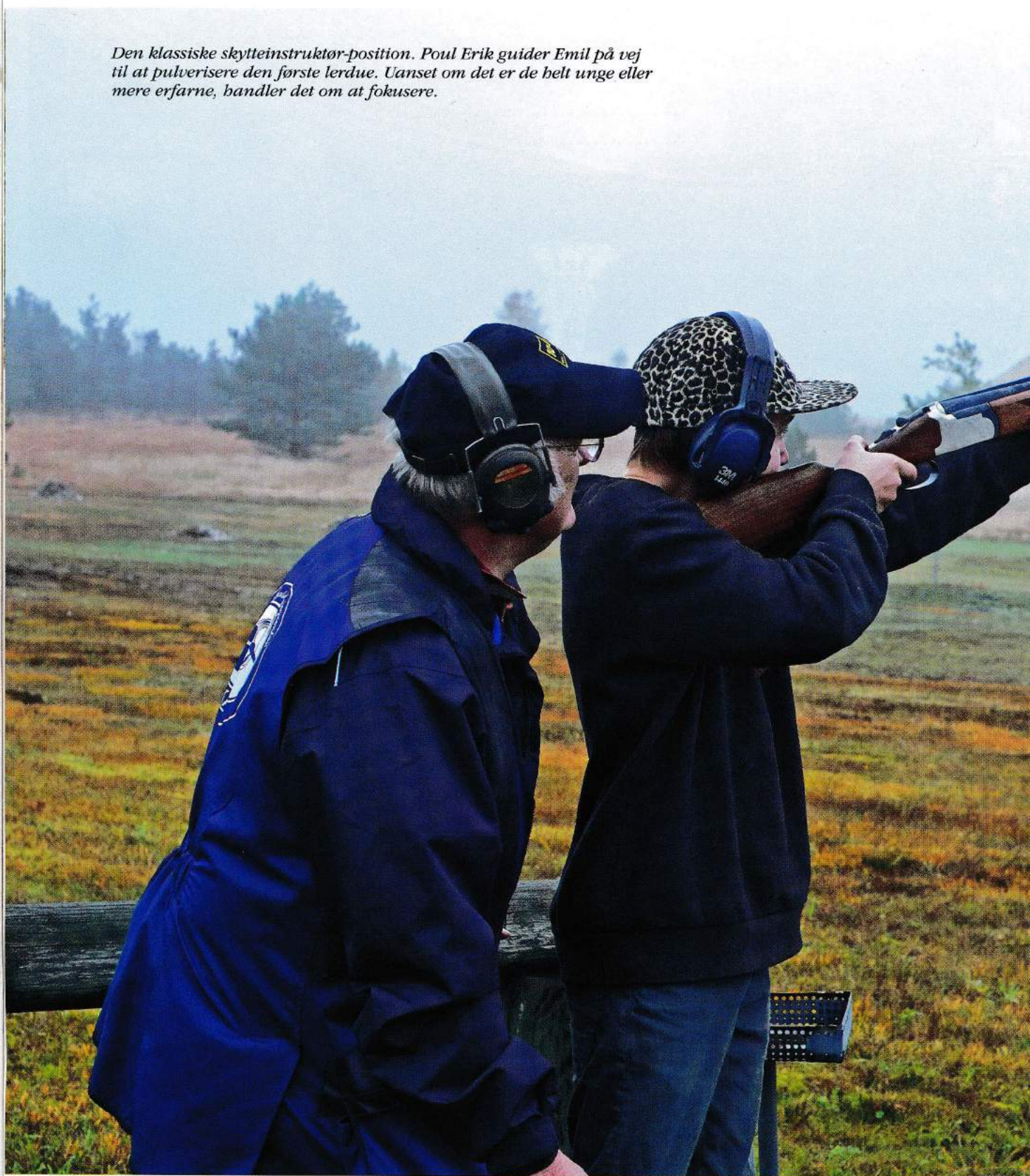
Der, hvor de yngste prøver kræfter, er på compaksporting-banen eller med almindelig jagtskydning på banen. En af dem, som har trådt en del af sine barnesko inden for flugtskydning på Amager, er den danske verdensmester Jesper Hansen. Han startede på flugtskydningsbanen i sin hjemby i Nordsjælland, men efterhånden som talentet stod mere og mere klart, rykkede den unge Hansen til Amager, hvor han blandt andet blev trænet af Henry Pedersen.

Jesper Hansen kom til Amager som 15-årig, men var allerede da en erfaren flugtskytte, og han er også et eksempel på, at det – som i al sport – drejer sig om at komme i gang tidligt.

Rundt om i landet er der enkelte eksempler på helt unge, som kommer med skydeglade forældre, men det er ikke mange. På Flugtskyd- ▶

SKYDNING

Den klassiske skytteinstruktør-position. Poul Erik guider Emil på vej til at pulverisere den første lerdue. Uanset om det er de helt unge eller mere erfarne, handler det om at fokusere.

ningscenter Karup i Midtjylland fortæller formanden Poul Erik Andersen, at det er sjældent, der kommer helt unge. De fleste er unge, der lige har fået jagttegn og gerne vil træne deres skydefærdigheder på lerduerne, så de er over 16 år gamle.

"Men vi vil da gerne se flere af de helt unge. Kommer de tidligt i gang, og har de talent, er vi klar til at hjælpe. Men sandheden er jo, at de altid skal ledsages af en voksen med våben og jagttegn. Så det sætter ofte begrænsninger," siger Poul Erik Andersen, for i Karup har man ikke geværer til udlån.

Andre steder i verden er der imidlertid ikke så strikse regler. I England kan man for eksempel skyde med haglvåben og gå på jagt, så snart man er stor nok til at håndtere et haglgevær. Blot det sker sammen med en voksen, som har tilladelse til våbnet.

Derfor er det heller ikke helt ualmindeligt i den engelske jagtpresse at se billeder af otteårige drenge og piger, som stolt viser deres første fasaner eller duer frem nedlagt med eget våben. De tider er ovre i Danmark.

Når vi nu gerne vil have lille Peter eller Dorte i gang med skydning og forhåbentlig senere jagt, skal vi altså omkring en godkendt skydebane og have en aftale med en af banens instruktører. Far eller mor ved siden af er ikke nok ifølge dansk lovgivning.

Men er man på den anden side selv aktiv på banen, vil det jo være oplagt at tage de yngste med.

FIND ET EGNET VÅBEN I KALIBER 12

Der er dog nogle praktiske ting, som skal på plads. Det nytter ikke noget, at de små skal prøve kræfter med et normalt haglgevær. Det vil

være for stort rent fysisk og slet ikke passe til barnet.

Der skal investeres i noget, der passer. Hvilket våben er så det ideelle til et barn 10-12-13-år?

Vi voksne ved godt, at skal vi skyde ordentligt og have noget ud af det, så skal geværet passe til os. Skæftelængden skal være i orden som det første, og balancen i geværet er også afgørende. Nu saver man jo ikke lige 10 centimeter af skæftet på sin dyrebare Beretta eller Browning, så der skal findes noget brugbart og sikkert. Og det behøver slet ikke være en dyr løsning.

Der findes rigtig mange gode brugte over/under-geværer, som bøssehandleren forholdsvis billigt kan tilpasse en lille person. Skæftet skal kortes af, og det er også en fordel af skære nogle centimeter af piberne. Hvis man ender med en skæftelængde på 32-34 centimeter,

Poul Erik Andersen fra Flugtskydningscenter Karup briefer drengene, før de for alvor skal i gang med lerduerne for allerførste gang. Der skal altid være en instruktør, når personer under 16 år eller uden jagttegn skyder på lerduebanerne.

Her er der vist ikke nogen tvivl om, hvad der lige er sket. Lillebror Aksel har lige set resultatet af et pletsud på lerduen med 24 gram hagl. Det skal prøves igen.

Svinget er ved at være der. Skuddet er gået, og lige efter dette er der en lille sort sky i luften: Lerduen er pulveriseret. Noget, som gør selv garvede skytter og jægere glade.

vil det være passende med en løbslængde på 63-64 centimeter. Dermed bevares balancen i geværet, og det holder også det meste af vægten, hvilket er vigtigt for rekyl.

Ved at skære af piberne ryger trangboringerne. Det er kun en fordel. Med to gange cylinderboring får nybegynderen en god spredning på haglene og dermed reelt en større chance for at ramme lerduerne.

Mange mener, det helt rigtige vil være et småkalibret gevær i for

eksempel kaliber .410. Det er dog de færreste, som råder over dette ret specielle våben i Danmark, og det er heller ikke nogen god ide, fordi der kun er 10-14 gram hagl i sådan en patron. Og med den miniladning vil selv mange erfarne skytter også have svært ved at ramme duerne.

Kaliber 20 er også et valg, mange traditionelt vil tage. "Sådan en fin lille 20'er er da lige noget for sønnike eller datteren på 12 år." Måske, men så kræver det ret megen

omtanke, når der skal vælges patroner. Og man skal altid huske på, at jo mindre vægt i geværet, jo mere rekyl, og det er ofte det springende punkt, når de yngste skal i gang. En letvægts 20'er med almindelige patroner har samme rekyl som en 12'er med jagtpatroner.

Mit valg vil helt sikkert være en ganske almindelig kaliber 12 over/under med en vægt på 3-3,5 kilo. Det er et standardgevær, og vil man ikke investere i et nyt gevær tilpas- ►

Den danske verdensmester i skeet, Jesper Hansen, er et godt eksempel på, at en tidlig start kan føre vidt. Han startede som 13-14-årig på hjemmebanen i Nordsjælland og er nu i verdenseliten og nok også sikker på en plads til næste OL.

set de yngste, kan man finde masser af brugbare, meget billige over/undere, som er velegnede til formålet. Hvis man selv vil finde det, har jeg set dem til under 2.000 kroner, og forudsat at sikkerheden er i orden på geværet, er det jo fint til formålet. Med de rette patroner kan man faktisk komme ned på en rekyl, som ikke er anderledes end en kaliber .410.

EMIL OG AKSEL SKYDER LERDUER

To af mine børnebørn har i lang tid vist interesse for at skyde. O.k., det er blevet til nogen træning med luftgeværet, men de har været lidt tilbageholdende med at tage skridtet til haglgevær.

Men nu skulle det prøves. Hos Jagthuset Kr.O. Skov i Bording har man altid en håndfuld juniorgeværer stående på hylderne. Både nye og brugte. Vi lånte en italiensk FAIR (ca. 7.000 kroner), som var blevet kortet både i skæfte og piber, og så skulle vi prøve rigtig skydning hos Poul Erik Andersen i Karup.

Som ansvarlig voksen tænker man på rekyl. Kan de klare mosten? Det problem løste jeg forholdsvis enkelt. Dels var geværet en "reduceret 12'er", som holdt en vægt på lige omkring 3,1 kilo. Fin

vægt med normal rekyl.

I stedet for at vælge de almindelige 70 millimeter sportspatroner valgte jeg Gamebore Subsonic Steel-sportspatroner i 65 millimeter og med 24 gram hagl. Altså samme ladning som den "rigtige" sportspatron og dermed et passende antal hagl at skyde lerduer med. Det specielle med Subsonic-patronen er, at den har med en udgangshastighed på kun 250 meter i sekundet, altså cirka 30 procent mindre end den almindelige sportspatron. Jeg kender patronen og skyder en del med den, fordi den er behagelig og

Den helt ideelle patron, hvis man skal reducere rekyl - og det er vigtigt, når de yngste skal skyde de første gange. Gamebore's Subsonic giver ikke mere rekyl i en kaliber 12 over/under end en kaliber .410. Det er til at leve med.

samtidig blid ved ældre geværer.

Kalkulerer man rekyl på denne patron i et gevær på 3,1 kilo, ender den beregnede rekyl på ni joule. O.k., mange vil mene, at den beregning ikke er så meget værd, men det interessante i denne sammenhæng er, at rekyl er identisk med den rekyl, der beregnes for en kaliber .410 med 14 gram hagl. Og den rekyl er i praksis noget, som en ansvarlig morfar ikke har problemer med at udsætte drengene på 12 og 14 år for. Den følte - reelle - rekyl er så lav, som det kan opnås med et haglgevær.

På Flugtskydningscenter Karup gav Poul Erik Andersen de to - noget spændte - nybegyndere en grundig briefing om sikkerhed ved haglskydning, og hvordan man håndterer sådan et våben på en skydebane samt i det hele taget, at man skal være forsigtig. Poul Erik fik drengene "skudt ind" på nogle testduer, så de fik fornemmelsen af at følge bevægelige mål i luften med geværet.

Det blev til et par gode timer med både sideduer, bagduer og spidsduer på banen, og selv om det var start helt fra bunden, blev der pulveriseret nogle duer undervejs. Den meget tålmodige og pædagogiske instruktion bar frugt.

Snart fangede drengene, hvad det hele drejer sig om. De fik ram på nogle af duerne, og da det hele var slut, havde de skudt i hvert fald 50-75 skud hver - og ville de gerne fortsætte. Ingen blå mærker på skuldrene eller kinderne. Gevær- og patronvalget havde stået sin prøve.

De havde opnået at ramme. De havde opnået at se og prøve det essentielle ved skydning på bevægelige mål, at fokusere på duen, og de oplevede begge den helt store glæde - som vi jo alle gør - det er at se en lerdue blive til en lille sort sky.

Morfaren kunne se glæden og spotte talentet og er begyndt at kigge efter en egnet over/under til junior-ombygning, så vi kan komme på skydebanen igen. ■